ЧУБЕНКО ВІРА АНАТОЛІЇВНА
кандидат юридичних наук, науковий співробітник Науково-дослідного інституту правового забезпечення інноваційного розвитку Національної академії правових наук України

УДК 346.5:338.2
DOI 10.37772/2518-1718-2024-1(45)-3

ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ В СИСТЕМІ СТВОРЕННЯ УМОВ ДЛЯ РОЗВИТКУ ГЛИБОКОТЕХНОЛОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ В УКРАЇНІ[1]

Розвиток інновацій є важливим завданням держави, а особливо з огляду на необхідність відбудови України в повоєнний період. Європейським Союзом докладається значних зусиль та використовується безліч інструментів з метою стимулювання інноваційної діяльності. Одним з таких інструментів, який широко застосовується для розвитку інновацій, є інститут публічних закупівель, про що підкреслюється в директивах ЄС щодо публічних закупівель. Особливу цікавість зазначене питання викликає, зважаючи на те, що ЄС має намір очолити нову хвилю інновацій – глибокотехнологічні інновації, в тому числі, застосовуючи інструмент публічних закупівель.

Статтю присвячено дослідженню питання правового регулювання публічних закупівель як засобу державного регулювання, спрямованого на стимулювання інноваційної діяльності у Європейському Союзі. Проаналізовано значення закупівель державою готових інновацій рішень, а також науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, результатом яких може бути інноваційна продукція. Наведені основні види закупівель інновацій, передбачені європейськими регуляторними актами. Встановлено, що ризиковість та капіталоємність глибокотехнологічних інновацій, свідчать про те, що основним рушієм, каталізатором та ініціатором їх розвитку може виступити держава, застосовуючи механізм державного замовлення.

Досліджено питання наявності правового регулювання застосування інструменту публічних закупівель для стимулювання розвитку глибокотехнологічних інновацій в українських законодавчих актах. Наведені основні правові проблеми використання такого інструменту в нашій державі, в тому числі, в аспекті гармонізації законодавства у сфері публічних закупівель з відповідними директивами ЄС. Досліджено та акцентовано на основних перевагах положень Стратегії реформування системи публічних закупівель на 2024-2026 роки, якою передбачені початкові етапи у запровадженні підходів до стимулювання інноваційної діяльності через публічні закупівлі.

Ключові слова: публічні закупівлі, глибокотехнологічні інновації, інноваційна діяльність.

Постановка проблеми. Європейським Союзом досить давно приділяється особлива увага стимулюванню інноваційної діяльності шляхом використання публічних закупівель. Вказане підкреслюється як в директивах ЄС в сфері публічних закупівель, так і в своєрідних програмних документах, щодо розвитку інновацій в Європейському Союзі, зокрема, нової хвилі глибокотехнологічних інновацій. Водночас, в Україні інститут публічних закупівель, на даний час, використовується лише як інструмент економії державних коштів та запобігання корупційним проявам. Таким чином, виникає необхідність в дослідженні питання публічних закупівель як засобу державного регулювання інновацій загалом, а також як можливого інструменту для стимулювання глибокотехнологічних інновацій в Україні, в тому числі, враховуючи досвід ЄС, зокрема, і для повоєнної відбудови нашої держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Деяким окремим аспектам питання стимулювання інновацій через механізм публічних закупівель приділялась увага в роботах – В.К. Малолітневої, Л.О. Березовської, А.В. Кириченко, С.Р. Карпенком та інших. Разом з тим, питання стимулювання нової хвилі глибокотехнологічних інновацій, застосовуючи інструмент державного замовлення, потребує більш детального дослідження як окремого явища, в тому числі, в аспекті гармонізації українського законодавства з директивами ЄС у сфері публічних закупівель.

Метою статті є визначення місця інституту публічних закупівель як інструменту стимулювання розвитку глибокотехнологічних інновацій в Україні,

[1] Стаття виконана в межах фундаментальної теми дослідження «Правове забезпечення інноваційного процесу в умовах глобальних викликів», номер державної реєстрації РК УкрІНТЕІ № 0120U104786.

 © Чубенко В. А., 2024

а також аналіз нормативно-правового забезпечення використання публічних закупівель як засобу регулювання інноваційної діяльності в Європейському Союзі та в Україні, в тому числі, в аспекті необхідності гармонізації законодавства України до права ЄС.

Виклад основного матеріалу. Одним із основних засобів державного регулювання розвитку інновацій в питанні повоєнної відбудови України може виступити інститут публічних закупівель інновацій, що також обумовлено необхідністю гармонізації українського законодавства із законодавством ЄС.

Вказане, зокрема, підкреслюється і в Стратегії реформування системи публічних закупівель на 2024-2026 роки, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 02.02.2024 № 76-р (далі – Стратегія реформування системи публічних закупівель на 2024-2026 роки), згідно якої, однією з основних проблем, що зберігається і потребує розв'язання, є необхідність в подальшій гармонізації законодавства України з директивами ЄС щодо публічних закупівель. Крім того, нові реалії та виклики сьогодення, що є наслідком повномасштабної збройної агресії Російської Федерації, вимагають створення умов для ефективної реалізації проектів, пов'язаних з відбудовою України [1].

Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами (стаття 148), передбачено мету послідовного наближення законодавства України у сфері державних закупівель до acquis ЄС у сфері державних закупівель, що супроводжуватиметься інституційною реформою та створенням ефективної системи державних закупівель на основі принципів, якими регулюються державні закупівлі Сторони ЄС, а також понять та визначень, встановлених у відповідних директивах ЄС [2].

Так, відповідно до преамбули Директиви про публічні закупівлі 2014/24/ЄС дослідження та інновації, включаючи еко-інновації та соціальні інновації, є одними з головних рушійних сил майбутнього. Органи державної влади повинні якнайкраще стратегічно використовувати державні закупівлі для стимулювання інновацій [3].

Крім того, в Новому європейському порядку денному інновацій від 05.07.2022 (Повідомлення Європейської Комісії COM/2022/332) [4], Європейським Союзом також особливу роль відведено флагману сприяння глибоким технологічним (глибокотехнологічним, deep tech) інноваціям через державні закупівлі. Так, згідно вказаного документу Європейською Комісією заплановано запровадження пілотної консультативної служби, яка серед іншого займатиметься питаннями підтримки дій та програм, пов'язаних з державними закупівлями та експериментами з передовими цифровими технологіями державними органами в контрольованих середовищах (регуляторних пісочницях). Крім того, така служба, виступатиме посередником між державними замовниками та інноваційними постачальниками, а також займатиметься оцінкою застосування процедури інноваційного партнерства, процедури докомерційних закупівель (в частині застосування державних закупівель, що сприяють інноваційному розвитку) тощо.

Тобто, в Європейському Союзі публічні закупівлі є не лише давнім інструментом стимулювання інноваційної діяльності, а й знайшли своє відображення в намаганні ЄС очолити нову хвилю інновацій – глибокотехнологічних інновацій. Адже, відповідно до Нового європейського порядку денного інновацій основну увагу акцентовано на наближенні глибокотехнологічних інновацій, а будь-які виклики, переваги та планування інноваційного порядку денного, орієнтовані на розвиток таких інновацій, при цьому, публічні закупівлі є одним із інструментів (флагманів) досягнення вказаної мети.

Слід зазначити, що в роботі не досліджується питання різниці між дефініціями державних та публічних закупівель, а тому наведені поняття використовуються як близькі за своїм значенням.

В аспекті визначення ролі публічних закупівель в системі створення умов для розвитку глибокотехнологічних інновацій, доцільно надати характеристику глибокотехнологічним інноваціям, як нової хвилі інновацій, які ґрунтуються на передовій науці, технологіях та інженерії, в переважній більшості є фізичними продуктами, часто поєднують досягнення фізичної, біологічної та цифрової сфер і мають потенціал для надання трансформаційних рішень на глобальні виклики людства [5, с. 15]. Перелік найперспективніших та основних сфер deep tech інновацій включає передові матеріали та виробництво; аерокосмічну промисловість, в тому числі, дрони; штучний інтелект і машинне навчання; біотехнології; блокчейн; Веб 3.0; електроніку; фотоніку; квантове обчислення; робототехніку; напівпровідники (мікросхеми); стійку зелену енергетику та чисті технології [6].

Глибинні технології є революційними, кардинальними та руйнівними, але для їх адаптації до умов ринку потрібно багато часу, вони вимагають великих капіталовкладень і можуть бути реалізовані у майбутньому лише за наявності технічних та бізнес-експертів, які можуть підтримувати значний обсяг необхідних науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт [7, с. 16].

На нашу думку, саме вказані ознаки, зокрема ризиковість та капіталоємність, і свідчать про те, що основним рушієм, каталізатором та ініціатором роз-

витку глибокотехнологічних інновацій може виступити держава, в тому числі, шляхом застосування інструменту державного замовлення.

Аналогічна позиція викладена і в Робочому документі Нового європейського порядку денного інновацій (SWD/2022/187 фінал від 05.07.2022) [8], де зазначається, що державний сектор може використовувати інноваційні закупівлі як потужний інструмент попиту для вирішення суспільних проблем, і таке використання суспільного попиту як двигуна для розвитку, впровадження та розповсюдження інновацій привернуло інтерес як на рівні ЄС, так і на національному рівнях. На рівні ЄС з 2013 року Європейська комісія поступово посилює фінансові стимули ЄС для закупівель інновацій. Також накопичуються докази позитивного впливу закупівель інновацій як на державних покупців, так і на компанії-учасники та дослідників. Стверджується, що інноваційні закупівлі позитивно впливають на приватні витрати на дослідження та інноваційну діяльність та успіх комерціалізації інновацій, а також видається, що інноваційні державні закупівлі можуть бути більш ефективними, ніж гранти на дослідження та розробки, у стимулюванні приватних витрат на інновації. Нещодавні дослідження показують надійний зв'язок між часткою державних закупівель для інновацій у державних закупівлях і ВВП на душу населення для 30 європейських країн [8].

Як приклад, в ЄС, в контексті розгляду публічних закупіель як засобу стимулювання та розвитку інновацій, особлива увага приділяється передкомерційним закупівлям та процедурі інноваційного партнерства. Зазначається, що особливість таких програм у ЄС полягає у тому, що вони здійснюються за спеціальними правилами, і не охоплюються детальними правилами Директив ЄС про публічні закупівлі та Угодою СОТ про державні закупівлі, що дозволяє встановлювати обмеження щодо участі у таких закупівлях лише суб'єктами господарювання з ЄС [9, с. 140].

Найбільш популярним засобом для стимулювання розвитку інновацій, яких ще немає на ринку, в ЄС виступають перед-комерційні закупівлі. Згідно із визначенням Європейської Комісії,. це закупівлі досліджень та розробки нових інноваційних рішень, перед тим, як вони стають комерційно доступними. Такі закупівлі виступають спеціальним засобом закупівлі наукових (науково-технічних) робіт [9, с. 142].

Сутність же інноваційного партнерства полягає в тому, що останнє складається із послідовних етапів, починаючи від проведення науково-дослідних робіт і закінчуючись, але не обов'язково, виробництвом та поставкою продукції. Оскільки інноваційне партнерство передбачає створення принципово нової продукції, якої ще немає на ринку, замовник зобов'язаний визначити проміжні завдання, які мають бути виконані учасником-партнером і за які має бути передбачено оплату [10].

При наведених значних зусиллях ЄС в зазначеному питанні, Європейською Комісією стверджується [8], що потенціал державних закупівель для виведення на ринок інноваційних рішень не повністю використовується в Європі та, відповідно, ставляться цілі для більш широкого їх застосування для розвитку вже глибокотехнологічних інновацій.

В Україні вказаний інструмент публічних закупівель, незважаючи на весь позитивний досвід ЄС, майже не використовується навіть для розвитку інновацій, не беручи до уваги, глибокотехнологічні інновації. На відміну від країн ЄС, в нашій державі майже відсутня практика державних закупівель інновацій, а державні установи не довіряють інноваційним рішенням як таким, не дбають про рівень безпеи цих розробок, оскільки часто глибоко не досліджують їх користь [10]. Визначені ж в законодавстві України про публічні закупівлі положення відображають підхід до публічних закупівель як до засобу раціонального та ефективного використання державних коштів [11, с. 24].

Зокрема, Закон України «Про публічні закупівлі» (далі - Закон) визначає правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави, територіальних громад та об'єднаних територіальних громад, а основною його метою є забезпечення ефективного та прозорого здійснення закупівель, створення конкурентного середовища у сфері публічних закупівель, запобігання проявам корупції у цій сфері, розвиток добросовісної конкуренції [12]. Водночас, беручи до уваги принципи публічних закупівель, передбачені вказаним законодавчим актом (добросовісна конкуренція серед учасників; максимальна економія, ефективність та пропорційність; відкритість та прозорість на всіх стадіях закупівель; недискримінація учасників та рівне ставлення до них; об'єктивне та неупереджене визначення переможця процедури закупівлі/спрощеної закупівлі; запобігання корупційним діям і зловживанням), будь-які положення щодо використання публічних закупівель для стимулювання інновацій, взагалі відсутні.

Про певну можливість застосування спеціальної процедури закупівель інноваційних технологій можна говорити в контексті статті 34 Закону. Згідно останньої, у разі неможливості визначити необхідні технічні, якісні характеристики (специфікації) робіт або визначити вид послуг і для прийняття рішення про закупівлю необхідно провести переговори з учасниками процедури закупівлі, а також за наявності умови, що виконання договору про закупівлю пе-

редбачає розробку проекту виконання робіт (надання послуг) або використання нових інноваційних технологій, може застосовувати процедура конкурентного діалогу. Така процедура публічної закупівлі, за свою сутністю, справді є нетиповою, однак вказане жодним чином не свідчить про системність та спрямованість інституту публічних закупівель на розвиток інновацій, в тому числі, глибокотехнологічних.

Існує велика вірогідність, що певні кроки у вказаному напрямку, нашою державою все-таки будуть зроблені, зокрема, і як реакція на зміни, пов'язані із збройною агресією та воєнним станом, а також необхідністю подальшої відбудови. Так, згідно Стратегії реформування системи публічних закупівель на 2024-2026 роки, на сьогодні потребують подальшого узгодження норми Закону та директив ЄС з питань публічних закупівель, зокрема щодо переліку виключень незастосування Закону під час закупівлі товарів, робіт та послуг, впровадження конкурентної процедури з переговорами, динамічних систем закупівель, процедури інноваційного партнерства, конкурсів проектів, кваліфікаційних систем.

Водночас, Операційним планом реалізації у 2024-2025 роках зазначеної вище Стратегії [1], в рамках гармонізації законодавства України у сфері публічних закупівель з відповідними директивами ЄС, в першому кварталі 2024 року заплановано розроблення законопроекту щодо запровадження, в тому числі, процедури інноваційного партнерства (з урахуванням статті 31 Директиви 2014/24/ЄС, статті 49 Директиви 2014/25/ЄС), визначення порядку проведення конкурсів проектів (з урахуванням статті 80 Директиви 2014/24/ЄС) тощо.

Хоча до цього часу вказаний законопроект ще не поданий, а сама процедура інноваційного партнерства, без зміни пріоритетів та принципів публічних закупівель, є дещо обмеженим інструментом, порівняно з прикладом ЄС, все-таки зазначені наміри є обнадійливими.

Висновки. Підсумовуючи, доцільно зазначити, що в українському законодавстві, незважаючи на його гармонізацію та адаптацію до права ЄС, відсутні спеціальні положення щодо закупівель інновацій. В чинних нормативно-правових актах про публічні закупівлі не визначено будь-якої іншої мети, окрім запобігання корупційним ризикам, а також економії коштів відповідних суб'єктів. Водночас, в Європейському Союзі існує досить ґрунтовний та узгоджений підхід, згідно якого саме публічні закупівлі є важливим та дієвим інструментом розвитку інновацій, зокрема, і глибокотехнологічних. При цьому, публічні закупівлі як готових інновацій, так і науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, що є передумовою створення інноваційних продуктів, здійснюються за особливими процедурами. Україна потребує більш ретельного врахування вказаної практики, оскільки післявоєнне відновлення потребує особливих інноваційних рішень, які можуть бути віднайдені, в тому числі, із застосуванням публічних закупівель. Позитивним елементом у досягненні вказаного вбачається схвалення Стратегії реформування системи публічних закупівель на 2024-2026 роки, якою передбачені початкові етапи у запровадженні підходів до стимулювання інноваційної діяльності через публічні закупівлі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Стратегія реформування системи публічних закупівель на 2024-2026 роки та затвердження операційного плану з її реалізації у 2024-2025 роках: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 02 лютого 2024 р. № 76-р. *Офіційний вісник України.* 2024. № 18. С. 79. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/76-2024-р#Text.
2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27 червня 2014 р. № 984_011. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011?find=1&text=%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D1%80%D1%86#w1_51.
3. Directive 2014/24/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on public procurement and repealing Directive 2004/18/EC. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32014L0024.
4. The Commission to the European Parliament, The Council, The European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions COM/2022/332 final of 05 July 2022: A New European Innovation Agenda. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52022DC0332.
5. Чубенко В. А. Правові аспекти deep tech інновацій в Україні в контексті євроінтеграційних процесів. *Право та інновації.* 2023. № 3 (43). С. 13–18. DOI: https://doi.org/10.37772/2518-1718-2023-3(43)-2.
6. The EIT Glossary. 2022. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/nauka/2022/12/19/Slovn.term.EIT.19.12.2022.pdf.
7. Хаустов М. М. Розвиток стартапів у сфері енергетики: світовий досвід і можливості для України. *Проблеми економіки.* 2022. № 4 (54). С. 13–24.
8. European Commission Staff Working Document Accompanying the document Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the

Regions A New European Innovation Agenda. SWD/2022/187 final. 05.07.2022. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52022SC0187#footnoteref155.
9. Малолітнева В. К. Публічні закупівлі для розвитку інновацій як засіб підвищення якості життя в Україні: аналіз зарубіжного досвіду. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. Вип. 58, том 1. С. 140-147.
10. Березовська Л. О., Кириченко А. В. Державні закупівлі як інструмент стимулювання розвитку інновацій. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 43. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-4.
11. Карпенко С. Р. Державно-приватне партнерство в космічній галузі України як об'єкт адміністративно-правового регулювання. *Правова позиція*. 2023. № 1 (38). С. 21-26.
12. Про публічні закупівлі : Закон України від 25 грудня 2015 р. № 922-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 9. С. 5. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text.

REFERENCES

1. Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine Strategy for reforming the public procurement system for 2024-2026 and approval of the operational plan for its implementation in 2024-2025, No. 76-p (2024, February 2). Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/76-2024-p#Text [in Ukrainian].
2. Association Agreement between Ukraine, on the one hand, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their member states, on the other hand, No. 984_011 (2014, June 27). Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011?find=1&text=%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D1%80%D1%86#w1_51 [in Ukrainian].
3. Directive 2014/24/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on public procurement and repealing Directive 2004/18/EC. Retrieved from: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32014L0024.
4. The Commission to the European Parliament, The Council, The European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions COM/2022/332 final of 05 July 2022: A New European Innovation Agenda. Retrieved from: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52022DC0332.
5. Chubenko, V. A. (2023). Legal aspects of deep tech innovations in Ukraine in the context of European integration processes. *Pravo ta innovatsii*, *3* (43), 13–18. DOI: https://doi.org/10.37772/2518-1718-2023-3(43)-2 [in Ukrainian].
6. The EIT Glossary. 2022. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/nauka/2022/12/19/Slovn.term.EIT.19.12.2022.pdf.
7. Khaustov, M. M. (2022). Development of startups in the field of energy: global experience and opportunities for Ukraine. *Problemy ekonomiky, 4* (54), 13–24 [in Ukrainian].
8. European Commission Staff Working Document Accompanying the document Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions A New European Innovation Agenda. SWD/2022/187 final. 05.07.2022. Retrieved from: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52022SC0187#footnoteref155 (
9. Malolitneva, V. K. (2019). Public procurement to develop innovation as a means of improving the quality of life in Ukraine: Analysis of foreign experience. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*, Issue 58, Vol. 1, 140–147 [in Ukrainian].
10. Berezovska, L. O. & Kyrychenko, A. V. (2022). Public procurement as a tool for stimulating innovation development. *Ekonomika ta suspilstvo*, *43*. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-4 [in Ukrainian].
11. Karpenko, S. R. (2023). Public-private partnership in the space industry of Ukraine as an object of administrative and legal regulation. *Pravova pozytsiia*, *1* (38), 21–26 [in Ukrainian].
12. Law of Ukraine On public procurement, No. 922-VIII (2015, December 25). Retrieved from: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text [in Ukrainian].

CHUBENKO VIRA

PhD in Law, Research Assistant of the Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development of the NALS of Ukraine

PUBLIC PROCUREMENT IN THE SYSTEM OF CREATING CONDITIONS FOR THE DEVELOPMENT OF DEEP TECH INNOVATIONS IN UKRAINE

Problem setting. The European Union has long been paying special attention to stimulating innovative activity through the use of public procurement. This is emphasized both in EU directives in the field of public procurement and in specific program documents regarding the development of innovations in the European Union, in particular the new wave of deep technological innovations. At the same time, in Ukraine, the public procurement institute is currently used only as a tool for saving public funds and preventing corruption. Thus, there is a need to study the issue of public procurement as a means of state regulation of innovations in general, as well as a possible tool for stimulating deep technological innovations in Ukraine, including, considering the experience of the EU, in particular, and for the post-war reconstruction of our state.

Analysis of recent researches and publications. Some separate aspects of the issue of innovation stimulation through the mechanism of public procurement were given attention in the works – V.K. Malolitneva, L.O. Berezovska, A.V. Kyrychenko, S.R. Karpenko and others. At the same time, the issue of stimulating a new wave of deep tech innovations, using the instrument of state procurement, requires a more detailed study as a separate phenomenon, including in the aspect of harmonizing Ukrainian legislation with EU directives in the field of public procurement.

Purpose of the research is to determination of the place of the institution of public procurement as a tool for stimulating the development of deep tech innovations in Ukraine, as well as an analysis of the legal support for the use of public procurement as a regulation of innovative activity in the European Union and in Ukraine, including in the aspect of the need to harmonize Ukrainian legislation with EU rights.

Article's main body. The article is devoted to the study of the issue of legal regulation of public procurement as a means of state regulation aimed at stimulating innovative activity in the European Union. The value of state purchases of ready-made innovative solutions, as well as research and development works, the result of which can be innovative products, is analyzed. The main types of procurement of innovations provided for by European regulatory acts are given. It has been established that the riskiness and capital intensity of deep tech innovations indicate that the main driver, catalyst, and initiator of their development can be the state, using the mechanism of the state order.

The issue of legal regulation of the use of the public procurement tool to stimulate the development of deep technological innovations in Ukrainian legislative acts has been investigated. The main legal problems of using such a tool in our country are presented, including in the aspect of harmonization of legislation in the field of public procurement with relevant EU directives.

Conclusions and prospects for the development. In Ukrainian legislation, despite its harmonization and adaptation to EU law, there are no special provisions regarding procurement of innovations. At the same time, in the European Union there is a thorough and consistent approach, according to which public procurement an important and effective tool for the development of innovations, in particular, deep tech innovations. Ukraine needs more careful consideration of this practice, since post-war reconstruction requires special innovative solutions that can be found, including, with the use of public procurement.

Key words: public procurement, deep tech innovations, innovative activity.

За ДСТУ 8302:2015 цю статтю слід цитувати:

Чубенко В. А. Публічні закупівлі в системі створення умов для розвитку глибокотехнологічних інновацій в Україні. *Право та інновації.* 2024. № 1 (45). С. 26–31.